

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513205648
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513205648.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej G. U., bytom S. XXXX/XXX, K. R., v konaní o zaplatenie 763,27 Eur, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C 209/2013-58 zo dňa 27.1.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie so spresnením, že konanie sa prerušuje do skončenia veci vedenej pred Súdny dvorom Európskej únie C-558/13.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvého stupňa“) prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 6Co 156/2013.

Uznesenie odôvodnil tým, že vývoj predmetnej právnej veci závisí od rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnej otázke, ktorú v konaní vedenom pod sp zn. 6Co 156/2013 Krajský súd v Prešove predložil v znení: „Či sa má čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky, neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla.“ Konanie pred Súdny dvorom Európskej únie sa vedie pod sp. zn. C- 558/13. Ak Súdny dvor Európskej únie odpovie kladne na položenú otázku, súd sa môže v rámci dokazovania zaoberať otázkami, ktoré predchádzali vystaveniu zmenky a vykonať ex offo kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V prejednávanej veci možno riadne pokračovať, keďže formulovaná prejudiciálna otázka nie je vec právne významná. Cítoval uznesenia Krajského súdu v Prešove vo veci 10Co 79/2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci 43CoZm 10/2013. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 156/2013 nerešpektuje prednosť nariadenia o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu. Možnosť ex offo skúmania skutkového a ďalšieho právneho základu je nariadením o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu v zásade vylúčená. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad upravených v § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p.

a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi prerušenia konania.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet (fakultatívne prerušenie konania, pozn. odvolacieho súdu).

Fakultatívnemu prerušeniu konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. nebráni samotná skutočnosť, že si súd predbežnú otázku môže posúdiť aj sám. Ak by tomu tak nebolo a išlo by o otázku, od ktorej závisí rozhodnutie súdu, išlo by o požiadavku na obligatórne prerušenie konania (§ 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.). Neobstoja preto v zásade argumenty proti prerušeniu konania s odkazom na oprávnenie súdu vyriešiť si (prejudiciálne) právnu otázku, ktorá sa už stala predmetom posudzovania v inom konaní. Súd je teda oprávnený takúto otázku vyriešiť, môže však konanie aj prerušiť.

Oboznámením sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa postupoval v medziach zákonných limitov, pokiaľ predmetné konanie prerušil z dôvodu, že považoval zodpovedanie prejudiciálnej otázky pred Súdny dvor Európskej únie vo veci C-558/13 za relevantné. Prerušenie konania v tomto prípade sleduje aj záujem hospodárnosti, pretože postupom a rozhodnutím v rozpore s unijným právom sa môže proces skomplikovať, prípadne môžu vzniknúť dôvody na mimoriadne opravné konanie (porov. C.H.BECK, Občiansky súdny poriadok Komentár, Števec/Ficová a kol., str. 297).

Poznatky z predchádzajúcich konaní potvrdzujú rozhodovanie Súdneho dvora v časovej rovine približne jedného roka (napríklad vec C-76/10 desať mesiacov). Prerúšením konania procesné lehoty neplynú. Zdá sa, že žalobca obchoduje s pohľadávkami. Rozhodnutie prerušiť konanie do verdiktu Súdneho dvora sa nejaví ako neprimerané.

Odvolaciemu súdu nijako neprichodí nahrádzať Súdny dvor z pohľadu podania výkladu unijného práva (porov. J. Drgonec, Ochrana ústavnosti, Eurokodex s.r.o., str. 229-232). Napriek tomu odvolací súd poznamenáva, že prejudiciálna otázka môže mať pre vec význam. Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-558/13 dá súdu odpoveď na otázku, objasnenie ktorej bude mať význam a vplyv na rozhodnutie v predmetnom konaní, v ktorom sa uplatňujú práva z indosovanej zmenky. Ako správne konštatoval súd prvého stupňa, ak Súdny dvor Európskej únie vysloví záver, že indosácia zmenky nebráni vykonaniu súdnej kontroly zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, z ktorej zmenka vznikla, nemali by už vznikať pochybnosti o rozsahu ex offo prieskumu zmluvných podmienok v rozpore s názorom odvolateľa.

Odvolací súd poukazuje na judikatúru ústavného súdu, ktorú možno podporne použiť aj vo veci fakultatívneho prerušenia konania, ak už v inom konaní bola prejudiciálna otázka položená. Podľa judikatúry Ústavného súdu SR by nepoloženie prejudiciálnej otázky podľa článku 267 ZFEU v tomto konaní bolo preto považované cit. „... za neoprávnený zásah do základných práv (IV. ÚS 206/08 a II. ÚS 90/05). Presnejšie v rozhodnutí IV. ÚS 206/08 Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol nasledovné: „Z toho však vyplýva, že v rozsahu výkladu práva spoločenstva je zákonným sudcom vo veci začatej pred vnútroštátnym súdom nielen sudca určený rozvrhom práce podľa osobitných predpisov, ale aj komunitárny sudca, lebo jeho povinnosť rozhodnúť o otázkach interpretácie komunitárneho práva je súčasne aj jeho oprávnením, ktoré nemožno zásadne obísť, a ak, tak len komunitárnym právom určenými spôsobmi, ktoré vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora ES, napríklad vo veciach, v ktorých sa uplatní CILFIT formula (pozri rozsudok vo veci 283/81 Srl CILFIT a Lanificio di Gavardo SpA proti Ministerstvu zdravotníctva zo 6. októbra 1982). Ústavný súd pripomína, že ak vnútroštátny sudca nepredloží prejudiciálnu otázku komunitárnemu sudcovi v konkrétnej veci, kde to bola jeho povinnosť, nielen možnosť tak urobiť, potom v takom prípade to môže za istých okolností zakladať zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu (pozri napríklad rozsudok z 30. septembra 2003 vo veci Kobler proti Rakúskej republike, C-224/01).”

Napriek prísnej formálnosti a abstraktnosti zmenkového práva sa tak súdu otvorí možnosť vykonať ex offo súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS) a tiež možnosť ex offo zistiť, či nejde o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu neuvedenia RPMN (čl. 4 ods. 2 smernice 87/102; bod 76 uznesenia C-76/10).

Bez významu nie je pochybnosť o súladnosti vnútroštátneho práva s princípom efektivity unijného práva a tiež pochybnosť, či právna úprava, akou je právna úprava relevantná vo veci samej (obrana pred nárokmi z indosovanej zmenky) neprímerane sťažuje až na hranici úplného znemožnenia spotrebiteľovi výkon jeho práv na ochranu pred nekalými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a na ochranu pred porušovaním povinnosti dodávateľa uvádzať RPMN v zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

Prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnej otázke vo veci C-558/13 neznamená nerešpektovanie prednosti nariadenia o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu. Konanie podľa citovaného nariadenia nie je vylúčené z judikatúry Súdneho dvora, akú predstavuje inter alia aj rozsudok vo veci CILFIT (C- 283/81). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, bod 50; ochrana v rovine pravidiel verejného poriadku), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhájali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

Na margo požiadavky na včasné rozhodnutie odvolací súd pripomína, že aj ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., tak ako napokon každé zákonné ustanovenie, sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Keďže zo žiadneho ustanovenia ústavy nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, musí sa všeobecný súd pri uplatňovaní procesného postupu podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. riadiť preto i požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku ústavy a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (I. ÚS 21/00). V zásade však nedodržanie procesnej lehoty nepredstavuje bez ďalšieho zbytočný prieťah.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie s osvojením si dôvodov v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil so spresnením, že konanie sa prerušuje do skončenia veci vedenej pred Súdny dvorom Európskej únie C-558/13.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.